

змінами та своєчасно реагувати на нові потреби аудиторії, яка завдяки розвитку в тому числі блогосфери вже стала самостійною одиницею у створенні контенту і може вважатися, як мінімум, партнером журналістів, а не пасивним споживачем інформації» [1, с. 61]. Як специфічна форма організації інформаційного простору блоги мають свої особливі жанрові ознаки.

1. Апробаційна: вона полягає в тому, що блог є тою платформою, яка дає можливість випробувати той чи інший матеріал або до моменту його оприлюднення в традиційних/офіційних ЗМК, або після їх редакційної «відбраковки». Часто після процедури незатвердження матеріалу офіційним засобом масової комунікації блогер оприлюднює його на своїй сторінці і він неочікувано набирає значну кількість переглядів.

2. Інформаційна – чи не найголовніша функція, яка полягає в поширенні інформаційного контенту. Проте частим огріхом блогу є недотримання журналістських стандартів, порушення жанрової побудови і принципів так званої «нульової модальності» медіатексту. Тому професійна журналістика критично ставиться до блогу як якісної моделі інформування масової аудиторії.

3. Мультимедійність, яка полягає в можливості одночасної передачі інформації кількома засобами: друкований текст, звук, відео, фото, інфографіка тощо.

4. Діалогічність – можливість отримання зворотнього зв'язку від аудиторії. Ця особливість є дуже важливою, адже дає блогерів підказку про інтереси аудиторії, її вікові, гендерні, соціальні стани.

5. Оперативність – це також одна із ключових особливостей, адже блог дає можливість поширювати інформацію в режимі реального часу, а це у свою чергу забезпечує пріоритетність блогу над традиційними ЗМІ, що звичайно кількісно збільшує аудиторію, яка спрагла до сенсаційності.

Таким чином, на сучасному етапі блоги стають альтернативою й конкурентом традиційних ЗМІ, змінюючи соціокомунікаційний ландшафт інформаційних потоків.

Література

1. Виговська Н. Використання блогів у структурі традиційних медіа (на прикладі регіональних ЗМІ). *Магістеріум. Журналістика*. 2012. Вип. 49. С. 60–65.

Підсекція «Інформаційні системи управління»

УДК 311.213.2:303.425

ВИЗНАЧЕННЯ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТІ ВИБІРКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДУМКИ

О. М. Анісімова, В. О. Свірська

Сучасна якість освіти базується на студентоорієнтованому підході, у даний період часу актуальне питання якості освіти на дистанційному навчання, опитування є одним з складових для покращення якості освіти.

Опитування – це метод збору інформації про досліджуване, яке дозволить отримати узагальнену інформацію про досліджувану проблему. [1] Для отримання точних даних потрібно визначити репрезентативність вибірки, часто цим нехтують, а в результаті отримують недостовірні дані.

Отримані під час статистичного спостереження дані по окремих одиницях мають бути зведені таким чином, щоб була точна та об'єктивна відповідь, передбачені метою дослідження. Якість відповідей, які одержують на підставі зведених даних, залежить від якості і повноти вихідного матеріалу. Саме тому достовірність статистичних даних-важлива складова статистичного дослідження.

Звичайно крім визначення обсягу вибірки враховують інші чинники, наприклад:

- визначити метод опитування (усне, письмове, інтерв'ю, анкетування);
- визначити контингент опитуваних (вік, професія, стать);
- правильне формулювання питання (чітко, логічно, коротко, лаконічно, підбирати доступні й зрозумілі слова, питання не повинні психологічно впливати на вибір респондента, та багато інших важливих моментів);
- місце для опитування (університет, вулиця, соціальні мережі).

З усіх видів спостереження найбільше визнання і застосування дістало вибіркоче спостереження.

Вибірковим спостереженням в статистиці називають такий вид спостереження, який дає можливість зробити висновок про відібрану частину одиниць при обстеженні тільки її частини. Поділяють на генеральну і вибіркочу сукупність. Частину генеральної сукупності, яку відібрано для обстеження, називають вибірковою. До вибіркового спостереження статистика вдається у випадках коли потрібно у стислі строки й з мінімальними витратами одержати кількісні характеристики. [2]

Один із найпопулярніших підходів, для визначення доцільного обсягу вибірки, базується на оцінюванні різновиду значень суттєвих для дослідника показників досліджуваної сукупності та прийнятті попереднього рішення, яка гранична похибка вибірки могла би бути прийнятною для дослідника.

Величину n вибірки обчислюємо за формулою (1):

$$n = \frac{t^2 \sigma^2 N}{\Delta_x^2 N + t^2 \sigma^2} \quad (1)$$

де N – величина генеральної сукупності;

σ – середній квадрат відхилень у вибірці;

Δ_x – гранична похибка репрезентативності;

t – коефіцієнт довір'я, який залежить від ймовірності визначення граничної похибки [3].

Принцип строгої випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її об'єктивність.

Точність результатів вибіркового спостереження залежатиме від способу відбору одиниць, ступеня коливання ознаки в сукупності та від кількості відібраних одиниць. Для розраховують за допомогою інтеграла але на практиці використовують значення з таблиці 1.

Таблиця 1

Залежність довірчого коефіцієнта від ймовірності граничної похибки

Коефіцієнт довір'я, t	$P (\Delta \leq \mu)$
1	0,683
2	0,954
3	0,997
4	0,999

Як бачимо, при $t=2$ можна очікувати, що з ймовірністю 0,954, різниця між вибірковою та генеральною середніми не перевищить чотирьохкратної середньої похибки

вибірки μ . Тому для розрахунку оберемо значення довірчого коефіцієнту $t = 2$. Для забезпечення високої репрезентативності вибірки опитування шкіл відхилення та гранична похибка репрезентативності повинні мати мале за абсолютною величиною значення. Враховуючи порядок величин у генеральній сукупності, приймемо розмір похибки репрезентативності $\Delta x = 1$ та величину середньоквадратичного відхилення $\sigma = 2$. Задана ймовірність одержаних результатів буде 0,954 проведемо розрахунок.

Проведемо застосування цієї формули на прикладі. Припустимо, що у місті Вінниця, в якому є 58 шкіл, необхідно визначити чисельність вибірки щоб провести опитування, щодо дистанційного навчання.

$$N = \frac{2^2 \cdot 2^2 \cdot 58}{1^2 \cdot 58 + 2^2 \cdot 2^2} = 12,5$$

Або ж у Вінниці є 6 університетів, необхідно визначити чисельність вибірки щоб провести опитування, щодо дистанційного навчання.

$$N = \frac{2^2 \cdot 2^2 \cdot 6}{1^2 \cdot 6 + 2^2 \cdot 2^2} = 4,3$$

Отже, для точного результату опитування потрібно опитати тринадцять шкіл та чотири університети у Вінниці.

Література

1. Опитування URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-11073.html>
2. Теорія статистики: Навчальний посібник/ Вашків П. Г., Пастер П. І., Сторожук В. П., Ткач Є. І. К.: Либідь, 2001. 320 с.
3. Гудзь Ю. Ф. Визначення репрезентативної вибірки для дослідження потенціалу переробних підприємств АПК. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 8(1). С. 54–57. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvumevcg_2016_8\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvumevcg_2016_8(1)_15).
4. Дайновський Ю. Репрезентативність маркетингових досліджень: підходи та критерії. *Маркетинг в Україні. Видання Української Асоціації Маркетингу*. 2008. С. 18–22. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608368.pdf>

УДК: 35.077.1

РОБОТА З КЛЮЧОВИМИ СЛОВАМИ У ПРОЦЕСІ АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНОЇ ОБРОБКИ ДОКУМЕНТІВ

Г. П. Лукаш

Аналітико-синтетична обробка документів – обов’язковий процес, який застосовується сьогодні у роботі із документами. Він полягає в тому, що з первинного документа беруть потрібні користувачам відомості про зміст і формальні ознаки, а потім на цій основі складають вторинні документи. Теорія і практика опрацювання документної інформації все більше пов’язана з її згортанням. Наслідком згортання завжди є зменшення фізичного обсягу повідомлення. У процесі згортання текст не просто скорочується, урізається, а згортається саме таким чином, щоб за потреби можна було «розгорнути» його, подати більш повно і, виходячи з цього, розв’язати питання про доцільність звернення до первинного документа [1, с. 9].

Одним із перших, хто став використовувати терміни «згортання» та «розгортання», був німецький мислитель і церковний ієрарх Микола Кузанський (1401–1464). Абсолютну